

این اتفاق در دیزنی به صورت دیگری افتاد، دختران مجذوب زیبایی قصرها، لباس‌های فاخر پرنسس‌ها، موسیقی و شاهزاده‌های سوار بر اسب سفید عاشق می‌شوند. پرنسس‌ها دختران مبادی آداب‌اند که کارهای ظریف زنانه انجام می‌دهند و همواره مردی وجود دارد که از آنها محافظت کند

Barbie

The Movie

الهام اسماعیلی
نویسنده

با چشمانی ذوق زده می‌گفت: «این ماه خیلی هیجان دارم و از ذوق می‌خواهم جیخ بزنم. گفتیم: چرا چی شده؟ گفت: این ماه باربی اکران می‌شود و می‌تونم هی ببینمش...» اولین لایو اکشن (نسخه زنده سینمایی) از سری انیمیشن‌های باربی با بازی «مارگورابی» در سال جاری ساخته شده و آماده اکران جهانی است. نوجوانان اهل سینما هم با اشتیاق منتظر اکران، دانلود و تماشا فیلم هستند. باربی عروسک مد و فشن در سال ۱۹۵۹ با یک لباس شای سیاه و سفید از سوی شرکت متل (Mattel) رونمایی شد. خانم طراح عروسک، اسم عروسک را از اسم دخترش باربارا انتخاب کرده بود و او را باربی نامید. عروسک باربی را از یک عروسک بزرگسال آلمانی الهام گرفته بود. باربارا دختر خانم طراح به بازی با عروسک و پوشاندن لباس بزرگسالان به عروسک‌هایش علاقه داشت و باعث شد مادرش به فکر ساخت یک عروسک بزرگسال با جزئیات کامل برای خرید سالان بپردازد. عروسک باربی اندام کشیده و لاغر با برجستگی‌هایی طبیعی دارد و به گونه‌ای زیبا تراش خورده که دل از دخترکان آمریکایی و سپس تمام دختران جهان ربود. سازندگان باربی از همان ابتدا خودشان را در قالب عروسک و لباس‌هایش محدود نکردند و در پی حضور در محتوای مختلف تلویزیونی، کتاب، تبلیغات، بازی‌های ویدیویی و کتاب صوتی بودند. برای او یک بیوگرافی تخیلی ساختند و در انیمیشن‌های متعددی نقش اول را به او سپردند. اولین حضور او در یک پویانمایی (انیمیشن) در سال ۲۰۰۱ با انیمیشن «باربی در فندق شکن» بود. باربی تنها یک عروسک ساده نبود. او یک سبک زندگی خاص با حاشیه‌های منحصر به فرد بود.

باربی، دیزنی و دیگر الگوهای کودکان جهان صورتی می‌شود!

تب باربی تا حدی در جهان کاهش یافته بود که با خبر ساخت فیلم سینمایی‌اش، باربی دوباره بر سر زبان‌ها افتاد و همه نگاه‌ها به مراحل ساخت آن و انتخاب بازیگرش بود. با انتخاب «مارگو رابی» بازیگر باربی اندام سینما، هیجان‌ها بیشتر هم شد و همه در انتظار عکس‌ها و بخش‌هایی از فیلم بودند

واکنش خانواده‌ها و تغییر رویه دیزنی

گاهی والدین از این همه ظرافتی که دخترشان به خرج می‌دهد خوشحال می‌شوند و او را پرنسس خانواده می‌نامند و با این نام صداایش می‌زنند و از اینکه دخترشان اینگونه رفتار می‌کند، ابراز رضایت دارند که دخترک، زنانگی را به حد اعلا رسانده است. بعضی والدین نیز واکنشی ندارند و این رفتارها را به نوعی بازی دخترشان می‌پندارند که روزی با بزرگتر شدن، آن را فراموش خواهند کرد.

البته بعضی از والدین هم بوده‌اند که از این وضعیت و این حجم از دلپستگی دختران‌شان به پرنسس‌ها ناراحت و دل‌نگران بودند و می‌ترسیدند که دختران‌شان رؤیای پرداز و منفعل بزرگ شوند. هشدارهای روانشناسان کودک و اعتراض‌های گروه‌های فمینیستی نیز در این مورد بی‌تأثیر نبوده است. وقتی دیزنی با انتقادهایی مواجه شد از اینکه دختران را به سمت الگوهای منفعل، ظریف و شکننده، همواره منتظر مرد قهرمان، هدایت می‌کند، تغییر رویه داد و شروع به ساخت انیمیشن‌هایی کرد که پرنسس‌ها این بار (بدون داشتن کلیشه‌های رایج جنسیتی که در انیمیشن‌های قبلی فراوان بود) خودشان بدون وابستگی مبارزه می‌کنند و چالش داستان را پشت سر می‌گذارند. او یک جنگجو، درس شجاعت، وفاداری و غلبه بر ترس را به دختران می‌دهد. همانند مولان، موانا، مریدا (پرنسس انیمیشن شجاع) که البته آنها بر خلاف سنت خانواده و قبیله عمل می‌کنند ولی در نهایت خانواده را نجات داده و مجدد به‌عنوان یک قهرمان به آغوش خانواده باز می‌گردند.

در هر حال، هالیوود با تکنولوژی روز و با پول فراوان برای تمام مردم جهان نه تنها دختران و پسران ما الگو می‌سازد و ما در تمام جنبه‌ها، نظاره‌گر این زیبایی و مقهور این جنگ فرهنگی هستیم. هالیوود از شرق و غرب آسیا داستان‌های کهن را وام می‌گیرد و با دخل و تصرف، مطابق سلیقه خودش آن را به ما باز می‌گرداند. لازم است والدین بعد از تماشای هر یک از این آثار به گفت‌وگو با فرزند خود، خصوصاً درباره مسائل مختلف مطرح شده در آن بپردازند. کودک و نوجوان را به حال خود و غرق در دنیای خیال انگیز و صورتی باربی و پرنسس‌ها نگذارند. تقویت مهارت تفکر نقاد در این دنیای اطلاعات مهم‌تر است.

خوردن و دچار ساخت تصویر ذهنی بد از بدن خودشان می‌شود. با همه اینها تب این باربی تا حدی کاهش یافته بود که با خبر ساخت فیلم سینمایی‌اش، باربی دوباره بر سر زبان‌ها افتاد و همه نگاه‌ها به مراحل ساخت آن و انتخاب بازیگرش بود. با انتخاب مارگو رابی بازیگر باربی اندام سینما، هیجان‌ها بیشتر هم شد و همه در انتظار عکس‌ها و بخش‌هایی از فیلم بودند.

جهان صورتی

این روزها وقتی اسم مارگو رابی را به هر زبانی گوگل کنید، لوگو گوگل صورتی می‌شود. گل افشانی صورتی در پس زمینه صورتی با فونت‌هایی صورتی جلب توجه می‌کند و خبرهای مربوط به فرش قرمز اکران فیلم باربی در کشورهای مختلف در صدر خبرهای این بازیگر قرار دارد.

تهیه کننده باربی کمپانی برادران وارنر است همان که نقش هارلی را به مارگو رابی سپرده بود و با تیزنگری تغییر موضعی در نقش این بازیگر ایجاد و هواداران او را برای خودش نگاه داشت. البته که هارلی نیز محصول این کمپانی بود. باربی محصول دیزنی نیست اما شباهت‌هایی به پرنسس‌های دیزنی دارد. همان هدف دیزنی در تمام محصولات سرگرمی‌ساز آمریکایی وجود دارد. گسترش و حمایت از فرهنگ آمریکایی با ارائه محصولات با کیفیت به مردم آمریکا و سپس مردم جهان.

باربی دیزنی نبود اما دیزنی همان مسیر را می‌رفت

این اتفاق در دیزنی به صورت دیگری افتاد، دختران مجذوب زیبایی قصرها، لباس‌های فاخر پرنسس‌ها، موسیقی و شاهزاده‌های سوار بر اسب سفید عاشق می‌شوند. پرنسس‌ها دختران مبادی آداب‌اند که کارهای ظریف زنانه انجام می‌دهند و همواره مردی وجود دارد که از آنها محافظت کند. گاهی هم با از خودگذشتگی خود را فدای خانواده می‌کنند مانند السا در انیمیشن یخ زده. او برای نجات خواهر و خانواده‌اش از خود گذشتگی بزرگی کرد. به قدری زیبایی‌های بصری انیمیشن‌های دیزنی برای دختران زیاد است که دوست دارند همواره در ظاهر، رفتار، کلام حتی حرکات موزون مانند پرنسس‌ها باشند. بارها انیمیشن‌ها را مشاهده و از آنها الگوبرداری می‌کنند.

والدین در سراسر جهان همواره نسبت به موجودیت او اعتراض داشتند. باربی فرزندانشان را به یک سبک زندگی خاص که مد و فشن باشد، سوق می‌دهد و آنها را از فکر کردن باز می‌دارد. تمام دختران روی زمین که نمی‌توانند اندامی کشیده، لاغر و یک شکل داشته باشند یا همه که موهای بلوند طلایی ندارند. این ظاهر و در مرکز توجه بودن باربی، عزت نفس و اعتماد به نفس سایر دختران را از بین می‌برد. از همان ابتدا، برخی شکایت داشتند که عروسک بلوند و پلاستیکی، تصویر بدنی غیرواقعی را به دختران منتقل می‌کرد. انتقادات از باربی اغلب حول این نگرانی بود که کودکان باربی را الگو خود می‌دانند و سعی می‌کنند از او الگوبرداری کنند. یکی از رایج‌ترین انتقادات به باربی این است که او ایده‌ای غیرواقعی از تصویر بدن یک زن جوان را ترویج می‌کند و این خطر را در پی دارد که دخترانی که سعی می‌کنند از او تقلید کنند، بی‌اشتها شوند. تحقیقات نشان داد که تناسبات غیرواقعی بدن در عروسک‌های باربی با برخی اختلالات خوردن در کودکان مرتبط است.

حالا می‌توانیم درباره بدن من صحبت کنیم؟

در سال ۲۰۱۶، ماتل (شرکت سازنده باربی) طیفی از تیپ‌های بدنی جدید را معرفی کرد: قد بلند، ریزه اندام و انحنادار و آنها را به طور انحصاری به عنوان بخشی از خط تولید باربی منتشر کرد. «باربی انحنادار» توجه زیادی را به خود جلب کرد و حتی روی جلد مجله تایم با عنوان «حالا می‌توانیم درباره بدن من صحبت نکنیم؟» قرار گرفت. با وجود اینکه شکل بدن عروسک انحنادار در لباس، برابر با سایز ۴ ایالات متحده است، در نظر برخی از کودکان گزارش شده است که او را «چاق» می‌دانستند. یعنی این ذهنیت در کودک شکل گرفته است که اندام مناسب و زیبا همان اندام قبلی باربی است. هر چند شرکت تلاش کند تا تصویر بدنی استاندارد را در ذهن کودکان ارتقا دهد، اما سال‌ها تبلیغات در آنها اثر قوی‌تری گذاشته است.

سندروم باربی

از دیگر اثر منفی باربی این است که گاهی دختران نوجوان را به سندروم باربی مبتلا می‌کند. در این سندروم، دختران نوجوان مبتلا به اختلالات در

لازم است والدین بعد از تماشای هر یک از این آثار به گفت‌وگو با فرزند خود، خصوصاً درباره مسائل مختلف مطرح شده در آن بپردازند. کودک و نوجوان را به حال خود و غرق در دنیای خیال انگیز و صورتی باربی و پرنسس‌ها نگذارند. تقویت مهارت تفکر نقاد در این دنیای اطلاعات مهم‌تر است.

